

Stanisław Staszic – materiały dydaktyczne: zestawienie bibliograficzne w wyborze

*„Talent jest jak kawałek szlachetnego,
ale surowego metalu:
dopiero pilna praca go obrobi
i wartość mu wielką nada”.*

/Stanisław Staszic/

Wydawnictwa ciągłe

1. Stanisław Staszic w programach i podręcznikach do nauczania historii w szkołach podstawowych w Polsce w okresie przed i po II wojnie światowej / Zbigniew Osiński. W: Kwartalnik Pedagogiczny. - Nr 2 (2006), s. 31-44

Dokumenty elektroniczne

1. 15 interesujących ciekawostek o Stanisławie Staszicu [Dokument elektroniczny] / W: Fajne Podróże. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://fajnepodroze.pl/stanislaw-staszic/>
2. Kapelusze Stanisława Staszica : innowator, społecznik, naukowiec. Film edukacyjny Staszic 2.0 / W: Fundacja Gospodarcza Północnej Wielkopolski. - 13.01.2026. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://www.youtube.com/watch?v=CGgVZvLieUE>
3. Klasycy Polskiej Myśli Politycznej - Odcinek 12 : Stanisław Staszic [Dokument elektroniczny] / [Grzegorz Kucharczyk, Krzysztof Rak]. - W: Fundacja Historia i Kultura. - 07.06.2024. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://www.youtube.com/watch?v=X4ni-VC9gig>
4. Konkurs wiedzy o patronie szkoły - Stanisławie Staszicu [Dokument elektroniczny] / Małgorzata Kruszona. - W: Ogólnopolski Katalog Szkolnictwa www.szkolnictwo.pl. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://szkolnictwo.pl/index.php?id=PU5636>
5. Lekcje Staszica 2.0 - Pakiet edukacyjny dla Nauczycieli i Edukatorów [Dokument elektroniczny] / W: Fundacja Gospodarcza Północnej Wielkopolski. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:

<https://fgpw.pl/lekcje-staszica/>

6. Muzeum Stanisława Staszica w Pile [Dokument elektroniczny] / Maciej Usurski. - W: Muzeum Stanisława Staszica w Pile. - 16.05.2020. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://www.youtube.com/watch?v=dcjwvo6ObFg>
Wirtualny spacer po muzeum oraz prezentacja postaci Stanisława Staszica.
7. Myśl Polska: Stanisław Staszic „Przestrogi dla Polski”, cz. 1 [Dokument elektroniczny] / wybór i opracowanie Maja Nabzdyjak. - W: Teatr Głosów. - 02.10.2024. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://www.youtube.com/watch?v=zHiDurjDCcE>
„Przestrogi dla Polski” - wybrane fragmenty.
8. Myśl Polska: Stanisław Staszic „Przestrogi dla Polski”, cz. 2 [Dokument elektroniczny] / wybór i opracowanie Maja Nabzdyjak. - W: Teatr Głosów. - 08.10.2024. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
https://www.youtube.com/watch?v=qXfttPk_CIU
„Przestrogi dla Polski” - wybrane fragmenty.
9. Myśl Polska: Stanisław Staszic „Przestrogi dla Polski”, cz. 3 [Dokument elektroniczny] / wybór i opracowanie Maja Nabzdyjak. - W: Teatr Głosów. - 15.10.2024. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://www.youtube.com/watch?v=oVQ1YFUDWg8>
„Przestrogi dla Polski” - wybrane fragmenty.
10. Po co nam dziś Staszic? Niuans, odc. 5 [Dokument elektroniczny] / Maciej Usurski, Jan Zbigniew Balcerzak, prowadzenie Emilia Lewicka, Klaudia Michalak. - W: Akademia Nauk Stosowanych im. St. Staszica w Pile. - 20.01.2026. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
https://www.youtube.com/watch?v=Q-x9H_qiPgQ
11. Sceny z życia Stanisława Staszica: scenariusz przedstawienia z okazji święta patrona szkoły [Dokument elektroniczny] / Małgorzata Wojciechowska. - W: Profesor.pl. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://www.profesor.pl/publikacja,19464,Scenariusze,Sceny-z-zycia-Stanislaw-Staszica-Scenariusz-przedstawienia-z-okazji-swiatea-patrona-szkoly>
12. Seminarium naukowe pt. "Stanisław Staszic" [Dokument elektroniczny] / [prelegent] Barbara Danowska-Prokop. - W: Polskie Towarzystwo Ekonomiczne ZK. - 21.03.2025. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://www.youtube.com/watch?v=MFGg9HWRYe0>
13. Stanisław Staszic [Dokument elektroniczny] / [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://www.scribd.com/document/768183579/Prezentacja-o-Stanis%C5%82awie-Staszicu>
Przykład prezentacji o S. Staszicu.
14. Stanisław Staszic (1755-1826) [Dokument elektroniczny] / wka, wmk. - W: Dzieje.pl. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://dzieje.pl/postacie/stanislaw-staszic-1755-1826>

15. Stanisław Staszic - autor broszury, która wywarła wpływ na powstanie Konstytucji 3 maja [Dokument elektroniczny] / Rafał Habielski, Jan Salkowski, [rozmawiał] Andrzej Sowa. - W: Polskie Radio. - 20.01.2024. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://www.youtube.com/watch?v=oIzJEe86bcM>
16. Stanisław Staszic bez tajemnic. Wyjątkowy spacer po Warszawie. [Dokument elektroniczny] / Paweł Cichocki, rozmawia Jarosław Wydra. - W: Radio Warszawa 106,2 FM. - 23.01.2026. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://www.youtube.com/watch?v=KeEwKT7R2Og>
Opowieść o miejscach związanych ze S. Staszicem.
17. Stanisław Staszic - biografia, poglądy i reformy [Dokument elektroniczny] / W: eSzkoła.pl. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://eszkola.pl/jezyk-polski/stanislaw-staszic-834.html>
18. Stanisław Staszic - "Być narodowi użytecznym" [Dokument elektroniczny] / W: Muzeum Okręgowe im. Stanisława Staszica w Pile. - 22.08.2025. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://www.youtube.com/watch?v=zUbCibHb2V4>
19. Stanisław Staszic cz. 1 [Dokument elektroniczny] / Cezary Jastrzębski, Robert Szumielewicz. - W: Radio Kielce. - 02.01.2026. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://www.youtube.com/watch?v=LQQiaaGqA1o>
20. Stanisław Staszic cz. 2 [Dokument elektroniczny] / Cezary Jastrzębski, Robert Szumielewicz. - W: Radio Kielce. - 04.01.2026. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://www.youtube.com/watch?v=ICTEE09dO6Q>
21. Stanisław Staszic 250 rocznica urodzin patrona Piły: materiały dla nauczycieli i uczniów [Dokument elektroniczny] / Krystyna Szyszko, Barbara Moskal. - [Piła]: Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Pile, 2005. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
https://www.researchgate.net/profile/Zofia-Chyra-Rolicz/publication/36894834_Stanislaw_Staszic/links/5a39190c0f7e9b80da30ba5d/Stanislaw-Staszic.pdf
22. Stanisław Staszic. Dlaczego warto pamiętać o tym wybitnym Polaku? [Dokument elektroniczny] / Polskie Radio. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
https://www.youtube.com/watch?v=tK6FZgD-Z_w
23. Stanisław Staszic - myśliciel polskiego oświecenia. W dwusetną rocznicę śmierci [Dokument elektroniczny] / Joanna Rychlik-Łukasiewicz, Maciej Usurski, rozmawia Maciej Motas. W: BibliotekaKoszykowa. - 28.02.2026. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://www.youtube.com/watch?v=3fBU7S5fj0k>

24. Stanisław Staszic - nasz patron [Dokument elektroniczny] / [film został zrealizowany pod kierownictwem p. Tomasza Kowala]. - [Zespół Szkół im. Stanisława Staszica w Pile]. - 26 marca 2011. - Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://www.youtube.com/watch?v=XPD8ydM6yg>
25. Stanisław Staszic ojcem polskiej geologii [Dokument elektroniczny] / [Agata Barabasz, Klaudia Ligenza]. - [Zespół Szkół im. Stanisława Staszica w Pile]. - 29 kwietnia 2013. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://www.youtube.com/watch?v=EVxoW1pNAOk>
26. Stanisław Staszic - patron Szkoły Podstawowej nr 1 w Chodzieży [Dokument elektroniczny] / Szkoła Podstawowa im. Stanisława Staszica w Chodzieży. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://view.genially.com/6373c574935dc50018596b07/video-presentation-stanislaw-staszic-patron-naszej-szkoly>
27. Stanisław Staszic wobec Sejmu Czteroletniego [Dokument elektroniczny] / Maciej Usurski. - Muzeum Stanisława Staszica w Pile. - 3 maja 2021. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://www.youtube.com/watch?v=LIMEHccINsw>
28. Staszic znany i nieznan [Dokument elektroniczny] / Kamila Górka. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fzspbialobrzegi.edu.pl%2Fwp-content%2Fuploads%2F2020%2F04%2F1.-Staszic-znany-i-nieznan-Kamila-G%25C3%25B3rka-kl.II-TEH.pptx&wdOrigin=BROWSELINK>
29. W starych Kielcach - Stanisław Staszic [Dokument elektroniczny] / [Małgorzata Cioroch w rozmowie z Krzysztofem Myślińskim]. - Kielce : Radio eM Kielce. – 9 kwietnia 2025. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://www.youtube.com/watch?v=ONadC41QYb8>
30. Z samych panów zguba Polaków - Stanisław Staszic i jego Przestrogi dla Polski [Dokument elektroniczny] / Joanna Oparek. W: Zintegrowana Platforma Edukacyjna. - [Dostęp: 11.05.2026]
Tryb dostępu:
<https://zpe.gov.pl/a/dla-nauczyciela/D4xdp2z31>

Opracowanie: Elżbieta Kobryń
2026 r.